

Előfizetési árak:

Egész évre	12 ft.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy órára	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Plutz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A magyar ipar.

Nagybecskerek, augusztus 26.

Egy tudós magyar professzor azt mondta egyik egyetemi előadásán, hogy egész Magyarországnak nincsen annyi templomtornya, a hány torony van a milánói dómon, egész Magyarországon nincsen annyi szobor, mennyi Görögország egy kis városában volt, méltán utánozható e mondás arra, hogy egész Magyarországon nem áll annyi gyárkürtő, mennyi egy kisebb morvarországi gyárvárosban, nem is szólva Anglia vagy Hollandia gyárvárosairól. Ez való tény. Ha meggondoljuk, hogy a magyar nép iparszerűségét idegen gyárak, idegen műhelyek nyújtják, akkor őszinte sajnálat foghatja el a szemlélőt, hogy ezer csatornán folynak ki a nép megtakarított pénzei. A mit a ház és annak bensejét illeti, azt még — ám a legszerényebb alakban — fabrikálja magyar iparos, de a mi a közvetlen szűk égen fölül áll, azt bizony a külföld portálja hozzánk. Ujjainkon számítható el az a néhány gyár, mely Budapest és a felvidék nagy ritka helyén épült. Néhány igénytelen tégl-, papir-, ruha-, butorgyár, mely a konkurrenzia tusájában mindenkori a rövidebbet kénytelen huzni, mivel még a hazai közönség is alig bír rólok tudomással, nem hogy megrendeléseivel fölkeresné, szó sem lehet arról, hogy meggazdagítsa. Azokat a világhírű vashámorokat, melyeket az állam kezel, itt benn nem igen ismerik, a ki használja, az egyedül az állam. Vagy talán nem állja ki minőség tekintetében a versenyt a külfölddel a mi iparunk? Oh, ellenkezőleg, hiszen a külföldi gyáros innen veszi az anyagot, innen hozatja a finom kvalitást és a miünket idegen kéztől feldolgozva, a dupla, a tripla áron fizetik meg.

A legtöbb polgári ház a legeklatásabb tanúságát nyújtja a fennebbinek, csupán a vaskályhákra utalva van az a házi tűzhely, a melynél magyar öntvényű kályha állana a szobában?

Hol olvassuk Kalán, Resicza nevét,

igen ritka helyen bizony, ott olvassuk Friedland, Bécs, Ostrau neveit, de nem honi nyelvet. Vagy a vászonkelme, a posztó, a mütárgyak örvendnek oly kelendőségnek, ha magyar név figurál rajtuk? Nem! Pedig ez elszomorító tény, ha tekintetbe vesszük, hogy az évdecenniumok óta hirdett és nem ritkán a legavatottabb tollal megírt magyar ipar minden igyekezet dacára nincs még megteremtve, legalább az élet, a közhasználat ellene beszél a már papíron megírt ténynek.

Hajdanta az első csizmadiák, bőrgyártók, szekeresek magyarok voltak, mai nap a gép a vas fáradhatlan munkája a kisiparosok megölő betűje.

Igaz, hogy a század vége felé ország-szerte emelkedett a gépház, a gyár és ime a kívánt siker elmarad, a külföld óriási és számtalan gyárával kis körre szorítja a piacot, vagy tönkre teszi. Honnan van e tünetény? Az ok nem leledzik feneketlen mélyen és igen egyszerű: a nép nagy tömege nem ismeri az ipart, nem tud vele foglalkozni. Tekintsük csupán a délvidéket és annak lakosságát, azt tapasztaljuk, hogy java része földmives, a ki az iparral nem foglalkozik, vagy a nagy alföldet, hol a földmivesnek derogál az ülő, az iparmunka.

Ezt igazolják a gyárakban alkalmazott munkások is. Hiszen a legnagyobb része idegen: olasz, német, francia és magyar, román, török alig találunk, ha igen, akkor alig néhány százaléket. Nem kedveli, nem is keresi, pedig sok kéznek, sok éhes gyomornak adna munkát, kenyeret.

Csupán a délvidéknek jellemzésére legyen mondva, hogy itt Temesvárt kivéve a gyár szót egy városban sem találjuk realizálva, mivel inkább a külföld igen sokszor rossz portékáit veszik a belföldi jónál. Pedig épp a földmives osztály maga lehetne ama tehetős erő, mely gyárakban dolgozhatna. Neveljük, tanítsuk őket. Ha az iskolában egy realisabb irány vetné meg lábát és a nép üdvére dolgozna, akkor a sok ákombákom helyett áldásosabb

volna a munkaforrásokról tanítani, mint ideális, el nem érhető légkastélyokról.

Itt a délvidéken, hol az anyag önként kínálkozik, a legvirágzóbban proszperálhatna néhány posztógyár, kalapgyár, szőnyeggyár, vászonipar, pipere dolgok, cserép és majolikagyár. De addig hiábavaló dolog lesz arról okoskodnunk, hogyan realizáljunk magyar ipart, magyar gyári munkát, míg a nép minden oldalról fel nincsen világosítva. A tetterős magyar polgár, a ki erejében érzi a hatalmat, mely mindent tehet és meggazdagodhatik, inkább átmegy a határokon és ott működik, mint idebenn. Így vándorol ki a székely Romániába, a tót Amerikába, a magyar Ausztriába, vagy Dél-Németországba, a hol munkát lelven, vagyont teremt magának, hanem a haza elvesztette őt, vagy csak vendégül bírja.

Oktassuk tehát a népet, vezessük a sokoldalubb tevékenységhez. M. Gy.

A Komárom hódolata. A szeptemberi közszegi nagy hadgyakorlatok alkalmával a királyt Kőszegen való tartózkodása alatt Komárom város küldöttsége is üdvözölni fogja. A küldöttséget Radnay Béla főispán fogja vezetni s tagjai a megye előkelőségei lesznek.

Pánszláv agitáció. Megemlékeztünk már a dunáninneni evang. egyházkerület első üléséről, ahol a többségbe jutott tótok a magyarság teljes kizárásával ejtették meg a választásokat. A közgyűlés második napja igen kinos hangulatban folyt le. Az ülést Szentiványi Márton ker. felügyelő nyitotta meg s először is szót kért Dobrovits Máttyás, a pozsonyi esperesség egyik képviselője, s maga és a pozsonyvárosi, a pozsony-megyei, valamint a mosoni képviselők nevében kinyilatkoztatta, hogy a tegnapi választás miatt, a melylyel Dullák az egyházi tisztségekből minden magyar hazafias elemet kizártak s minden hivatalt a maguk kezébe ragadtak, a kerület tanácskozásában tovább nem vesznek részt. És távol maradnak mindaddig, míg a mostani állapot szanalva nem lesz. Erre a kerületi gyűlés összes magyar tagjai testületileg kivonultak.

Stefanovits Milos nem érti a tiltakozást, mert a választás teljesen törvényszerűen történt. Indítványozza, vegye a közgyűlés jegyzőkönyvébe, hogy a többség csakis a jogával élt s semmi törvénytelenység nem történt. — Baltik püspök

ban kerül elének a vén leány alakja a burleszk-komikum olykor csak nevetésges, néha szánandó, legtöbbször megvetésre méltó formájában.

Ebben pedig nincs igazság.

A leányok, akik legtöbb esetben nem tehetnek arról, hogy a „liliom hullás” körül veszi őket s életkedvvel, vágyakkal teli szívük lassankint összeszorul s megtelik rideg elkéserséggel; a lányok, akik a szerelemnek csak az epesztő szomját, a kielégítetlen vágyakozás sorvasztását érezték; a lányok, akiknek fejük fölött elvonul egy egész élet semmi mással, csak a révbejutás tört reményeivel: a lányok bizony-bizony nem érdemlik meg, hogy mély megilletődés, teljes tisztelet és szerencsétlenségük iránt való igaz rokonszenvünk nélkül tekintsünk rájuk.

Meg kell hajolnunk ama lelki erők, a remény-fosziások által megedzett nagyságok, a lemondás és a szenvedések szívükbe zárasának ama fonsége, a megalázkodás ama mérve előtt, amely nem a frivol operettek, hanem a tragikumok világába való jellemekké teszi őket.

Szeretem, szánom, csodálom azokat a vén leányokat, akiknek elhalványult orcáik, szárazan vibráló tekintetük, reszkető ajkaik néma átkok a rossz társadalmi berendezkedés ellen s némaságukban is kiáltó rhapszodiák a kárba vesztett izgalmak s összetördelt reményekről.

Miképp lesznek a leányokból vén leányok s micsoda mélyesleges lélektani rejtély férközött meg a szívükben? Ezek oly kérdések, amelyekkel bölcsseknek kellene foglalkozniuk.

Hát én nem vagyok bölcs: egy tárczaszerű dolgozatban nem is lehet az ilyen nagy fontos-

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Két kérdés.

(Románból.)

Tudjátok-e, mi a halál
S az élet vajjon mi?
Éj a halál s az élet nap,
Azt tudja mindenki.

S tudjátok-e, kettő közül
Engem melyik is főd?
Nem is az éj, nem is a nap,
Felettem esti kód.

Czárina Szilárd.

A „Rózsa-dalok“-ból.

Írta: Szentirmay Endre.

III.

Boldog volnék, ha mindig ott
Lehetnék közeledbe,
Csókolnám ajkidat, avagy
Fejem hajtnám öledbe.

És üdvözülnék is talán,
Mert a te jelenléd
Gyönyört okoz a szívben és
Szentté teszi az éltet.

Az asszonyi hiúság.

Nem udvarias dolog ugyan az asszonyok kisebb nagyobb büncével foglalkozni; de most az egyszer nem kerülhetem el az udvariatságot, mert olyan történetek akarok elbeszélni, amelynek piéce de resistance-ja az asszonyi hiúság.

Tudja Isten, mi a magyarázata, de én szeretem a vén leányokat. Szeretem, sajnálom és csodálom őket.

Ugy tekintek rájuk, mint egy meleg kegyelettel k rülözött sirlottra, amelynek fűbenőtte lépcsőin, folyondáros, korhatag oszlopai között szeretünk elüldögélni s ábrándozni a napfényes idők, ragyogó kikelet tünő emlékein.

Az emlékek bizony megkopnak, el is hidegülnek. De ha csöndes alkonyaton megszállják a szívünket: valami édes, szeliden melengető érzés terül a lelkünkre.

A vén leány szive egy lélektani rejtély, egy csodálatos világ halvány kamarája, amelynek belső életével senki sem ismerős.

Nem ismerem filozofust, nem ismerem regényírókat, felhők közt járó poétát, akinek kutató elméje leszállt volna abba a titokzatos, misztikumokkal telített mélységbe, a melynek neve vénleány-szív.

A vén leányokat sem mint a szenvedély, sem mint a jóság, sem mint az örök ábrándozás, sem mint a kegyetlenül szép vég-lemondás alakjait nem ismerjük az irodalom termékeiben: csupán az operettek, a színpad gázfénytől, frivolitástól lázba gyúlt, kapadozó, foszlányos világá-

kijelenti, hogy a választás törvényes volt s ezt a jegyzőkönyvben külön fölemlíteni fölösleges. — Szentiványi elnök úgy nyilatkozik, hogy ha Stefanovits indítványát elfogadják, ő elhagyja a helyét. — Stefanovits megnyugszik az egyházi elnök kijelentésében s azért indítványát visszavonja. Ettől kezdve a tanácskozás tisztán tót nyelven folyt, csakis az elnöki székéből lehetett hallani magyar szót. Elhatározta ezután a kerület, hogy a jövő évre Turóc-Szent-Mártonban tót gimnáziumot állít, melyben a magyar nyelvet és a földrajzot kivéve, minden tárgyat tótul fognak tanítani.

HIREK.

— **A király Kőszegen.** A csendes Kőszeg oly látogatókat fogad a nagy hadgyakorlatok tartamára, a melyekhez eddig még soha nem volt szerencséje. Ott fog lakni két császár-király, egy király, számos főherceg és herceg, nem számítva egy sereg udvari főméltóságot. Ferencz József és vendége, a német császár a katonai alreáliskolai épületében fognak lakni, melyet ezéla fényesen bebutoroznak és átalakítanak. Az intézet parkját egész kertész csinósítja, az épületen pedig egy csomó mázolólegény dolgozik, hogy a két hatalmas uralkodóhoz méltó hajlékká tegyék az iskolát.

— **A bőkezű fejedelem.** Ferdinánd bolgár fejedelem tegnapelőtt délután átutazott Temesváron. A vonat itt éppen csak 8 perczig áll, de ez az idő elég volt a fejedelemnek arra, hogy bőkezűségét kimutassa. A Sándor-rend lovagkeresztjét nyújtotta át Novakovits forgalmi hivatalnoknak, ki a vonatot Verciorováról Temesvárra kísérte. A gépészt és fűtőt is megjutalmazta a fejedelem; az előbbi 3, az utóbbi 2 darab napoleonort kapott. A fejedelem azután folytatta útját Budapest felé.

— **Az ázsiai rém ellen.** A hatóságnak nagy gondját képezi a kolera elleni óvintézkedések megtétele. Az egészségügyi bizottság csütörtökön tartott ülésén azt a fontos határozatot hozta, hogy Nagybecskerek lakosságát el kell tiltani a Bega-víz élvezésétől. A szakértők úgy találták, hogy e víz veszedelmes, s a bizottság Krsztics János polgármester elnöklete alatt úgy határozott, hogy a Bega vizét még a konyhai szükségletekre sem szabad használni. A víz partján katonákat akarnak örökül kiállítani, hogy azok akadályozzák meg a víz elvitelét. A terv szerint 50 katonára örködne a felett, hogy a város lakói a folyó vizéhez ne juthassanak. Ennek keresztülvitelére a bizottság Daniel alispánhoz fordult, aki ez ügyben a teendő lépések iránt a belügyminisztériumhoz intézett kérdést. A dolgok ilyen stádiumában nem kívánunk ez ügygel hosszabban foglalkozni, de megjegyzzük, hogy most már, ha az eltöltő rendelet megvalósul, a városi hatóságra hárulnak a kötelesség, hogy Nagybecskerek vízszükségletéről gondoskodják.

— **Nyilvános köszönet.** Felkérteünk a következők közlésére: Folytatása azon kegyes adományoknak, melyek a templom javára, az oltárnak díszítésére befolytak. Hosszu György 10 frt. Nagybecskereki népbank 5 forint.

ságu kérdéseket, az agyonütés következtése nélkül, megoldani: azért csak egy esetet, egy kicsi történetkét mondok el egy leányról, akit sem a társadalmi körülmények, sem a saját családi helyzete tettek a mult idők száraz emlékeivé, hanem a saját szívében lakozó, örökletes asszonyi tulajdonság: a hiúság.

Lidike jómódu polgárleányka volt abban az időben, amikor a hajadonok leeresztett hajjal jártak a vigalmak helyére is, a templomba is.

Lidike szeplős, zsöngé teremtés volt, amikor megérezte ennek a dalnak igazságát: a virágnak megtiltani nem lehet.

Szeretett.

De a mamája, a nénije, az ángyika és a szomszédok azt tartották: Lidikének még korán volna férjhez menni és korán volna megfosztani ismerőseit attól a gyönyörűségtől, hogy a szépséges, sarkáig leomló, arany-zuhatag szerű haját nézhessék: mert ha egy leány férjhez megy: hát akkor felkontyolják a haját, amely ha nagy, le is nyírnak belőle.

Mi marad meg ezután Lidikének? Csak a gyöngye formájú vállai és a szeplői, meg a libabőrös nyaka.

Szóval: vége lesz az arany-zuhatagnak, vége lesz a szépségének.

Felköltötték benne a hiúság érzetét.

Lidike tényleg belátta, hogy ő tartozik azzal a közönségnek, hogy a szépséges aranyhaját hagyja bámultatni, ne kontyoltassa föl.

Benakovits Francisce 10 forint. Ormódy Imre 2 frt. Kellner József 5 frt. Mindnyájuknak a jó Isten áldja és fizesse meg. Schaffer Antal, apát plébános.

— **Csónak keresztelés.** A szegedi csónakozó-egylet tegnap este tartotta a „Tisza“-szálló dísztermében két új race csónakjának keresztelését. A két karesu pogány a regatta troféái között a terem főhelyén volt, zászlókkal bepölyázva. A vig ünnepség nagyszerű bankettel vette kezdetét, amely után Gaál Endréné urasszony az egyik skiffet „Duozi“ névre keresztelte el, a másiknak pedig Wagner Gusztávné urasszony „Ilma“ nevet adott. Mindkét urnő igen csinos, kereken legombolyított beszédet tartott a két új keresztényhez, sok diadalt kívánván számukra. A keresztelés után természetesen vidám bankett következett.

— **A garázda udvarló.** Weisz Pál előbb mézárólegény volt, utóbb azonban terhére esett a munka. Legutóbb itt Nagybecskereken szerelemben utazott és sikerült neki egy köztisztelőben álló család cselédjét meghódítani. A cselédeleány azonban sejtette, hogy udvarlóját tetteiben nem éppen az önzetlen szerelem vezeti, azért kiadta udvarlójának az utat. Nem használt semmit. Weisz Pál éjjel betolakodott a konyhába s ott előbb pianó kezdte énekelni: Szeretlek Roxelánom, te vagy egész valóm, utóbb pedig mikor a leány nem akart rá hallgatni és különösen szerelme zálogául nem akart neki egy gyűrűt adni, olyan botrányt csinált, hogy összezaladtak a járókelők. De még nincs vége Weisz Pál tragoediájának. A szerencsétlen mézárólegény ugyanis másnap egy óraláncra akart szert tenni és minthogy pénzsűkében szenvedett, fényes nappal leszakította egy idevaló korcsmáros óralánczát a hatalmas kidomborodású mellényről és elszaladt vele. Szerencsésen tul is adott rajta, de hát a rendőrök elfogták és átadták a törvényszéknek.

— **A román nacionalisták.** Jókai Mór tudvalevőleg alapítványt tett Oraviczán, választókerületében, melynek kamatait évente 100—100 forintot azok a tanítók kapják, akik legnagyobb előmenetelt tanúsítottak a magyar nyelvben. Az egyik 100 frtos jutalomdíjra az idén eredetileg Dragoeszkú tanító volt kijelölésbe hozva és meg is kapta volna a pénzt, mikor Dragoeszkú egyszerre ugyancsak erőlködött, hogy ne adják neki a jutalmat. Az oraviczai választókerület román nacionalistái ugyanis ráijesztettek a szegény tanítóra, aki még sohasem látott együtt 100 frtot, hogy kizárják körükből és elkergetik állásából s a megrémült Dragoeszkú inkább lemondott a jutalomdíjról, mintsem, hogy annyira kompromittálja magát nemzetisége előtt, hogy a magyar nyelv terjesztése körüli érdemeit megjutalmazza a magyarok. — Dragoeszkú később belátta, hogy a 100 forint többet érne neki, mint a lelkiismeretlen izgatók kétes értékű elismerése s a pénz kiosztása végett Szent-István napján Oraviczán megjelent s dr. Dengi János kir. tanfelügyelőtől kérte a jutalomdíjat, de ekkor már késő volt, mert időközben gr. Csáky Albin közoktatásügyi miniszter Grosz A. oraviczai elemi iskolai tanítónak ítélte oda a neki szánt jutalomdíjat és dr. Dengi János

Egy évig, két évig bámultatta a haját s várta az időt, amikor a szeplői elmúlnak, vállal kiformalódnak s többé nem lesz libabőrös.

Amde a szeplői szaporodtak, a vállal még formátlanabbakká váltak; csak a haja, az nőtt, az szépült mindegyre.

Szerelmes lett a hajába. Előbb egy nagy fonatban hordta, azután kettőben, végül gyakorta megtette, hogy kibontotta s úgy szórta el a vállain, derekán, mint ahogy hajdantában ezt Tündér Ilona tette.

Vasárnaponként kiterdepelt a templom oltárának lépcsőjére. Hadd lássák a haját, az ő nagy szépségét, amelyhez fogható nincs.

Volt idő, mikor a szívében türességet érzett, amikor az a gondolat fogta el, hogy az egész életet nem lehet betölteni egyetlen egy érzellemmel, amelynek neve hiúság. Volt idő, amikor az egész valója föllázd: a vére, a lelke hajszoła szerelemre. Szemei keresték az egyet, az igazat, akinek keblére reá borulhasson. Előbb csak nehezen talált egyet, később már könnyebben s bizony eljöttek azok az idők, amikor már bármelyik hozzávalónak a szívére hajolt volna.

Vágyak fogták el, lázak gyötörték, epedés emésztette; de már mind hiába.

Tüneményes szép hajával — vén leánynya vált.

Tudja Isten. Akárhogy is szeretem, szánom a vén leányokat — ezt az egyet, aki a haja miatt maradt pártában, — ezt nem szánom.

Kópé.

kir. tanfelügyelő nem változtathatott a miniszter elhatározásán. A lelkiismeretlen nacionalisták ellen nagy a felháborodás az oraviczai választókerületben, annál is inkább, mert a megkárosított szegény tanítót semmivel sem kárpótolták.

— **A hadnagy adósságai.** A szegedi honvédkerületi parancsnokság fogságában van most egy ujvidéki fiatal hadnagy, akit az a súlyos vád terhel, hogy hozzányult az ezred pénzéhez. Az ujvidéki honvédeznél történt ez s onnan hozták Szegedre a fiatal katonát. Mint Ujvidékről jelentik, a hadnagy költelező, pazar életmódot folytatott s igen sok adósságot csinált. Tegnap egy bizottság elé gyűjtötték az ujvidéki laktanyában összes hitelezőit, hogy megtudják, mennyi az adóssága. A két Szegedről kiküldött törzstiszt előtt lefolyt hitelező kihallgatás eredménye szerint sok a tartozás nagyon.

— **Hazafias románok.** Hogy nincs igazuk azoknak, akik azt hirdetik, hogy az oláhok mind szaturálva vannak magyar ellenes eszmékkel, arra nézve jó példa az óbébai eset. Ó Bébán a magyar, szerb, oláh jó egyetértésben él évtizedek óta, ott semmi visszhangra nem talál az oláh tulsók izgatása, aminek egyik érdekes példája most, hogy a bébai oláhok a Tribuna egyik legutóbbi számát ezzel a megjegyzéssel küldték vissza a magyarfaló újság redakciójának:

„A vad irály a haza ellen nem orvosság, hanem olaj a tüzre. Nem kívánjuk többé olvasni“.

A Tribuna természetesen tájtékozott ezen a dolgon, de mert a lapját kívánság ellenére nem akarta küldeni, magánlevelet irt Ó Bébá. Ez meg így szól:

„Önök visszaküldve a Tribunát, erős megjegyzést tesznek a lap irályá ellen. Egyet kérdünk önöktől: Amikor a magyarok oly vadul viselkednek velünk szemben, férfias dolog lenne-e fejte hajtánunk és állnunk, hogy üssenek? Ilyen véleményben legföljebb csak Moldován Gergely és Pituk Béla lehet.“

A Tribuna levelét nevetéssel fogadták az ó-bébai magyar románok.

— **Eladta a feleségét.** A maga nemében páratlan üzletet csinált Aradon Benkő György külvárosi lókupecz, a ki öt forintért adta el szép 18 éves feleségét, Pető Zsuzsánnát, a kivel házasságban élt. A vevőt Soós Miklósnak hívják. — Soós szívesen megadta a szép asszonyért az öt forintot, mert már régea szemet vetett rá; az asszony pedig jól érzi magát az új férj mellett. Benkő azóta megbánta már a fura vásárt, de Soós csak 15 forintért hajlandó most a szép asszonyt visszaadni. Az igazi tulajdonos és az exférj között e miatt napok óta dul a háborúság.

— **A korcsmában.** Hatalmasan folyt a hegy leve, jó kedv uralkodott a korcsmában. Éjfél után az egyik jó kedvű vendég, aki a legmulatósabb iparosok közül való volt, azt kérdezte Árontól, a korcsmárosától:

— Mondja hát meg, honnan van az, hogy én itt nem tudok megélni a munkám után?

A korcsmáros rögtön válaszolt:

— Az onnan van, mert maga azt éjfél után kérdezi tőlem — a korcsmában.

— **Az utolsó tett.** Csatáry Károly buziási tanító, ki előbb Szegeden árvaházi gondnok volt, nagyon neki adta magát a kártyának, tivornyának. A korábban oly rokonszenves és intelligens megjelenésű tanító utóbb egészen a lejtő szélére jutott. Mikor minden hitelét kiaknázte, akkor magához csalogatta szegény özvegy édesanyját, s ennek butorait eltávoztta után 80 frtért eladta. Buziásról Turn-Szeverinbe utazott át Csatáry, hol azután, meghasonolván önmagával s a világgal, — szíven lötte magát. A mindenétől megfosztott édes anyja most a tönk szélén áll.

— **Szerencsétlenségek Pécskán.** Azt írják Pécskáról, hogy nincs év, melyben a cséplőgép áldozatot ne kívánna s a mi sajnosabb, rendesen fiatalokat ér a szerencsétlenség, kik bennán kénytelenek áttengeni a keserves életet. Így történt Pécskán is folyó hó 22 én, midőn Barta Mária fiatal leánynak morzsolta szét lábát a cséplőgép. A szerencsétlenség hajnali 3 óraker történt, midőn egy meggondolt, higgadt férfinak is a legeberebb figyelemre van szüksége, ha — mint kévevágó — a bajt kerülni akarja. A vizsgálatot megindították. A másik eset 23-án történt Deák pénzügyőri felvigyázó 3 éves kis gyermekével. A délutáni órákban a kicsi egy nagyobb gyermekkel a védgáton játszatott s itt a dusan tenyésző maszlagos nadragulya és osudafa magvával magát megmérgezte. Hiába volt az orvosok minden fáradozása, az ártatlan kis gyermek másnap hajnalban 3 óraker nagy kinok között meghalt.

— **Uj személydijszabás életbeléptetése a mezőtur-turkevei helyi érdekű vasuton.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint f. é. szeptember hó 1-től kezdve a mezőtur-turkevei h. é. vasuton vonalszakasz rendszerű új személy és podgyász dijszabás lép érvénybe, mely a m. kir. államvasutak dijszabási osztályában 5 krért kapható. Budapest, 1893. augusztus hóban. Az igazgatóság.

Táviratok.

Teleszky lemondott.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Budapesti Közlöny“ mai száma közli Teleszky igazságügyminiszteri államtitkár lemondását. Az államtitkár egészségi okokból vonul nyugalomba, s az igazsági téren tett szolgálataiért a király ő felsége elismerését nyilvánította.

Tanítók gyűlése.

Nagy-Szent-Miklós, augusztus 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A délmagyarországi tanító-egylet közgyűlése nagy érdeklődéssel ment végbe. A termet ellepték a nagyszámban összejött tanítók, a kik valódi élvezettel hallgatták a szakkerü előadásokat. Ma Szentgyörgyi Lajos, fehértemplomi tanító, a kinek a „magyar motívumok a népiskolai rajz és kézi munkatanításnál“ című dolgozatát kellett volna felolvasni, távol volt. Gatter Aurél perjamosi tanító „a tanító jogai és kötelességei“ című értekezése közben felhozott tételei a fiókegyleteknek adattat ki tanulmányozás végett. Friesz fejtegetéseit ellenzi. Bánay, Janda, Dobján tételei a napirendről levétettek.

Ezután felolvasták a küldött üdvözlőleveket. Üdvözlőleveket küldtek Rónay Jenő és Jakabffy főispánok, Telbisz temesvári polgármester, Lakics, a temesvári nyelvterjesztő egylet, a budapesti tanítóegylet, a Gromon-egylet stb.

A felolvasott jelentések tudomásul vétettek és elvben elhatározták egy, a délmagyarországi tanító-egylet ügyét melegen felkaroló lapnak megindítását.

Elfogadták továbbá az indítványt, hogy az Eötvös-alapot minden fiókegylet hozzájárulásával fogja támogatni.

A költségvetést vita nélkül elfogadták s a szokásos felmentvényt megadták. A bevétel volt 879 frt, a kiadás 806 frt s így a felesleg 73 frtot tesz ki.

Nagy örömmel járultak ahhoz, hogy Kis Sándor, nagybecskereki kegyesrendi tanár tegnapi remek beszéde és Dobian László: 25 év hazánk népoktatásának ügyéből szóló dolgozata az egylet tagjaival közöltetik és nyomtatás útján hozzák a nyilvánosságra. Elhatározták továbbá, hogy a Révai szoborra évente koszorút fognak küldeni.

Ezután a közoktatástügyi miniszternek, Deseffy Sándor püspöknek képviseltetéséért jegyzőkönyvileg hálás köszönetet nyilvánítottak, továbbá ugyancsak így köszönetet nyilvánítottak a hatóságoknak, a helyi bizottságoknak és meleg támogatásáért a sajtónak is.

Nagy-Szent-Miklós, augusztus 26. (A „Torontál“ ered. távirata.) A Steinbach Antal kir. tanfelügyelői működésének jubileuma fényesen sikerült. Az ünnepélyt, amelyen nemcsak a torontálmegyei, hanem az összes délvidéki tanítók is részt vettek, az idevaló városházán tartották meg. Az ünnepelő beszédet Petrovics István nagykikindai tanító tartotta, igen szép, és szónoki lendülettel előadott beszédében emlékeztet meg a jubiláns érdemeiről. A torontálmegyei jegyzői-kar nevében Telleny üdvözölte sikerült beszédében. A tanítók remek kivitelű ezüst serleget nyújtották át Steinbachnak. Este fáklyásmenet volt Steinbach tiszteletére, melyet a jubiláns a városház balkonján fogadott. A fáklyásmenet után mükedvelői előadás és reggelig tartó táncz következett.

A nagyváradi eset.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Baracs és Beöthy ellen, akik a nagyváradi botrányt előidéztek, az oda való ügyész a bűnvadát megindította.

A kolera.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál“ eredeti táv.) Hivatalos jelentések szerint eddig hatvanhét községből jelentettek kolerát. A belügyminiszteriumhoz ér-

kezett jelentések szerint a kolera a fertőzött községekben nem terjeszkedik. A fővárosban még nem fordult elő koleraeset, de a Budapesthez közel fekvő Albertfalván már konstataáltak létezését. Hieronymi belügyminiszter a Kolozsvárt előfordult kolera-esetek miatt dr. Purjesz Zsigmondot teljhatalmu kormánybiztossá nevezte ki oda.

A francziák és olaszok.

Budapest, augusztus 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ajaccióban egy csoport fiatal ember az olasz konzulátus előtt lármás jelenetet rendezett és megkísérelte levenni a czimert. A rendőrség közbelépett és szétszórta a tüntetőket. — Nancyban a megyetanács határozatilag kifejezést adott azon kívánságának, hogy a közmunkáknak az állam által való kiadásánál a vállalkozók kötelezzék magukat, hogy a munkásoknak csak $\frac{1}{10}$ részét veszik az idegenek közül. Az ez ellen vétőket pedig törvényes büntetés érje.

Sziámi tárgyalás.

Budapest, augusztus 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Times“ bangkoki jelentése szerint a tárgyalások a francia meghatalmazott és a sziámi kormány közt folyamatban vannak. A francziák nem engedik, hogy a sziámiak rendes tanácsosaiknál, a külföldi diplomataknál keressek támogatást.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

„Budapest-kitérő“ megállóhelynek a kocsirakományi teheráru forgalomra való megnyitása. A budapest-zimonyi vonalon Budapest-Ferencváros, illetve budapest-dunaparti teherpályaudvar és Soroksár állomások között fekvő „Budapest-kitérő“ nevű megállóhelye folyó évi augusztus hó 20-án kocsirakományi teheráru forgalomra a következő korlátozással megnyitják. 1. Ezen kitérőn a kocsirakományi teheráru raktározása nem engedtetik meg azoknak be vagy kirakása és pedig a fuvarszekerekről közvetlenül a vasuti kocsiába, vagy viszont a kocsik elmozdítására bocsátásától számított 12 óra alatt s teljesítményért minden megtérítésre való igény kizárásával a fél által eszközözendő. Ezen rakodási idő túllépése esetén a díjszabás I. részében megszabott kocsiallaspénz szedetik be. 2. Elő állatok vagy egyéb oly áruk, melyeknek be vagy kirakásához külön berendezésen vagy segédesszüközök igényeltetnek, ezen kitérők nem adhatók fel vagy le. 3. Az ezen kitérőről elszállítandó vagy odarendelt kocsirakományi teheráru küldemények feladása, illetve kiváltása ott helyben eszközözendő. Az áruk berakásához szükséges kocsik 24 órával előbb irásbelileg rendelendők meg. 4. A Budapest-kitérőn felvagy leadásra kerülő kocsirakományi teherárukra nézve a m. kir. államvasutak helyi árudíjszabásában díjszámítás tekintetében megállapított általában határozmányok mérvadása szerint a nevezett díjszabás 163–181. lapján az ott felsorolt budapesti állomásokra fennálló s az I. pótlék által helyesbített állomási díjszabásban foglalt díjtételek nyerne alkalmazást. Ily esetekben pedig, midőn a díjszámítási táblázatok tételei vagy pedig kilométerenkénti egységdíj-tételek alkalmazandók, a szállítási díj az említett állomási díjszabásban megállapított kilométer-távolságok alapján számított. 5. Egyrészt Budapest-kitérő, másrészt Budapest-Kelenföld között az I. pótlék 15. oldalán budapest-dunaparti teherpályaudvarra nézve, továbbá egyrészt Budapest-kitérő, másrészt Buda-gyártelep, Budapest á. v. helyben és ÓBuda filatori gát között a II. pótlék 6. oldalán ugyancsak Budapest dunaparti teherpályaudvarra nézve megállapított kilométer-távolságok és díjtételek alkalmazatnak. 6. Egyrészt Budapest-kitérő, másrészt az összes Budapest balparti pályaudvarok, valamint a kőbányai állomások és Rákos rendező pályaudvar közötti forgalomban a kiszámítás a következő kilométer-távolságok alapján eszközöltetik é. p.: Budapest-kitérő. Bugapest-Angyalföld 18 km. Budapest d. p. t. p. u. 3 km. Budapest-Ferencváros és marhavásár 2 km. Budapest fővárház 6 km. Budapest főv. közraktárak 5 km. Budapest Józsefváros 8 km. Budapest keleti p. u. 9 km. Budapest Lipótváros 22 km. Budapest ny. p. u. 19 km. Kőbánya alsó p. u. 11 km. Kőbánya felső p. u. 7 km. Kőbánya hizlalda 6 km. Rákos rendező p. u. 22 km. — Budapest, 1893. évi augusztus hóban. Az igazgatóság. (Utánnomás nem díjazatik.)

REGÉNY-CSARNOK.

Egy asszony.

(Regény.)

A „Torontál“ számára írta: Mathézer Márton.

(23-ik folytatás.)

Kéjes remegése a veszélytől retteggé váltakozott. És ez így tartott egész éjjel át, így tartott a nap folyamán.

Édes küzdelem volt ez a bizonytalanság felverte hullámok ellen; a szíriének andalító éneke a furiák kigyó szálaitól környezve.

Pontban öt órakor a görög templom felé indult a szép asszony. Gyalog ment és csaknem lopva hagyta el lakását. Az volt a szándéka, hogy minden megállapodás nélkül megy keresztül az isten házában. Evek óta nem talált már ott keresni valót.

Különös érzelmek fogta el lelkét, mikor belépett és körüljártatá szemeit a hívők tekintélyes során. Oly elhagyottnak érezte magát a templomban, mintha egy kopár szigeten lenne számüzve minden rokon teremtménytől. Mária Paulowna grófnő nem keresett vigaszt és megnyugvást az ur hajlékában. Azt hívé, hogy csak lélekkel szeretni tanit csupán a hit és az ő valása mélyen a szívben vert gyökeret. E pillanatban úgy rémlett előtte, hogy szentségtörést követ el szíve bálványa ellen, hogy csak az az igaz hit, melyet érzelmei teremtettek, szívének vallása az egyedül üdvözítő.

A pap éppen elvégezte szónoklatát, magasatos csend honolt pár pillanatra az isten házában. A grófnő léptei oly kísértészerűen viszhangzóttak a merev kövezetről. Rég nem érzett tiszteletteljes félelem vett rajta erőt. Lábai önkénytelenül a legközelebbi padosor felé viték, egész erejével bele kellett kapaszkodnia, hogy az egyensúlyt el ne veszítse.

Könnyebbülten lélegzett fel midőn a karének megkezdődött. Szíve mindig hangosabban dobogott, mintha lépést akarna tartani a folyton emelkedő hangokkal. A szent ének rég leltűnt éveit varázslá eléje, ezek az egyszerű áhitatos hangon megreszkettettek minden hirt testében, olyan jól esett lelkének régi ismerőseit hallani, szíve felmelegedett rajtuk, ajkai önkénytelenül megnyitk — Mária Paulowna grófnő együtt énekelt a hívőkkel.

Mikor az éneknek vége volt, mély sóhaj tört magának utat szorongatott szívéből:

Oh istenem, mentsd meg őt a veszély tor-

kából!

Mária Paulowna megkönnyebbülten sietett ki a templomból.

Szemei lízas sietséggel járták körül a tért: a számozatlan bérkocsi várt reá. Ajtaja hirtelen kinyitlt és egy kar nyult ki belőle, hogy őt fel-segitse.

A következő pillanatban Mária Paulowna fejecskeje Jewrem gróf keblén pihent. A kocsi-val egyidejűleg két lovas rendőr hagyta el a görög templom melletti tért, a keskeny utca sarkán, mely e térre nyit, másik kettő csatlakozott hozzájuk. A rendőrök követték a kocsit, meglehetősen távolból ugyan, de úgy, hogy folyton szemmel tarthaták.

Mária Paulowna mindenről megfeledkezett kedvese karjai között.

Ez volt talán az első igazán boldog pillanata és ez sem tartott sokáig.

Jewrem elbeszélte, hogy a délelőtti koholt merénylet pompásan sikerült, hogy igen sok elfogatás történt annak következtében, a déli lapok tele vannak a nevezetes fogások és felfedezések híreivel, melyekből természetesen egy betű sem igaz. Hogy a rendőrség mód nélkül el van foglalva és soha ennél jobb alkalom nem kínálkozott tervük végrehajtására.

Mária Paulownát nem igen örvendeztetették meg e hírek, most már szemrehányásokat tett magának, a miért oly könnyen beleegyezett Jewrem kívánságába és ez által maga nyújtott tápot kedvese vakmerőségének.

A kocsit megállt, Jewrem lesegíté kedvesét.

Mária Paulowna körüljártatá kémlő tekintetét, de nem vett észre semmit. Pedig a kastély minden sarkából egy egy rendőr vigyorgott feléjük.

Gondatlanul vezeté fel a gróf a szép asszonyt a széles márvány lépcsőzetben.

— Ezuttal egyedüli lakói leszünk e kastélynak kedvesem, mondá menet közben. Barbin barátom feltétlenül rendelkezésemre bocsátá a jobb szárnyat, ő maga ez idő szerint pétervári palotáját lakja. A cselédség is kivés, de azt hiszem, kiszolgáltatásod nem fog kívánni valót hagyni.

— Oh Jewrem, mondá a grófnő, ha te oldalam mellett vagy, semmi egyéb kívánni valóm sincsen.

A gróf meleg kézzorítással köszönte meg kedvese bizalmát.

(Folytatása következik.)

Dr. Brájfer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős: Holtsy Jenő főmunkatárs.

H i r d e t é s e k.

„ZACHERLIN“

a legjobb szer mindennemű rovarok ellen.

A csodálatosan ható „Zacherlin” ismertető jelei:

1. a lepecsételt palaczk, 2. a „Zacherl” név.

A palaczkok ára: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 forint, a Zacherlin fecskendő 30 kr.

R a k t á r a k:

Nagy-Beeskereken: Billitz János
 „ Csada Károly
 „ Grün Simon P. ifj.
 „ Haidegger Ödön
 „ Kovács S. gyógy.
 „ Nack Gyula
 „ Prandell Rezső
 „ Rosa Béla
 „ Rósa Ignác

Nagy-Beeskereken: Schlesinger Gerzon
 „ Schneller Gyula
 „ Schnitzler L.
 „ Strausz Pál
 „ Uditsky Dániel
 „ Weiterschan J.
 „ Zimmerer Antal
 „ Deixner Sándor
 „ Schlesinger S.

Alibunnáron: Grób Lajos
 B.-Szent-Györgyön: Adler Károly
 „ Strasser Gyula
 „ Deutsch testv.
 „ Nagy Béla
 „ Lustein Jakab
 „ Fischer J. és fia
 „ Jankovics L. H.
 „ Nonnenmacher E.

Török-Becsén: Schlesinger I.
 „ Poppovics P.
 „ Kleszky J., gyógy.
 Tor.-Szécsányon: Brucker Ferencz
 Zichyfalván: Gáspárics István
 Zsombolyán: Kuzmann József
 „ Poledna Rezső.

(230-3.3)

10169. számhoz 1893.

(503-3.3)

Felhívás.

Több külföldi európai állam-ban szórványosan előforduló koleraeset és a hazánkban helyenként fellépett heveny-gyomor- és belhurut gyanús és aggasztó esetei, a nm. m. kir. belügyministeriumot a melegebb nyári időszak közeledtével, körrendelet kibocsájtására indította, melynek alapján komolyabb bajok elhárítása végett, városunk lakosságát a következő óvintézkedések megtételére és szigorú megtartására hívom fel:

1. A Bega vize, valamint a kutviz előzetesen feitorralandó és lehülés után élvezendő.
2. A Begában bárminő tárgyat mosni tilos.
3. Arnyékszék, pöcze- és szemétdödrök közelében levő kutakból a víz élvezetre ne használtassék.
4. Minden háztulajdonos köteles udvarából a szemetet kihordatni, az arnyékszék és pöczegödröket kitisztítani és azután is tisztán tartani, végre az arnyékszék és pöczegödrök tartalmát, nemkülömben a házaikból az utcára vezető folyókát hetenkint legalább kétszer megfelelő mennyiségű mésztejjel (1 klgr. mész 4 liter vízben meg-

- oldva) fertőtleníteni, ugyszintén az említett folyókákat minden másodnapon tiszta vízzel kiöblíttetni.
5. Minden háztulajdonos köteles ott, ahol ilyenek nincsenek, arnyékszékeket felállítani.
6. Ott, ahol nyitott kutak vannak, a vízmerítésre használt vedrek vas kereszt-pánttal látandók el és szigorúan tiltatik, hogy senki saját edényét, sem a kutba, sem a vederbe be ne mártsa.
7. A nyitott kutak fedéllel látandók el.
8. Nyitott kutak közelében a mosás tilos.
9. Különösen figyelmeztetem városunk lakosságát, hogy általuk legelső alkalommal észrevett gyanús, hasmenéssel, vagy hányással járó megbetegedéseket uálam azonnal bejelentsek.

Végre pedig felhívom városunk lakosságát, hogy a fent elősorolt óvintézkedéseket saját jól felfogott és a közegészségügy érdekében is pontosan és lelkiismeretesen betartsák, mert annak végrehajtását szigorúan ellenőrizni és az az ellen vétőket a törvény teljes szigorával, t. i. 300 frtig terjedő bírsággal, behajthatatlanság esetén 60 napra átváltoztatandó fogházbüntetéssel fogom sújtani.

Nagybecskerek, 1893. évi július 27-én.

Loga Szilárd,
városi rendőrkapitány.

Máriaczei Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőffőség, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult tejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál. Említett bajknál a **Máriaczei gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom”.

A Máriaczei gyomor-cseppek valódián kaphatók.

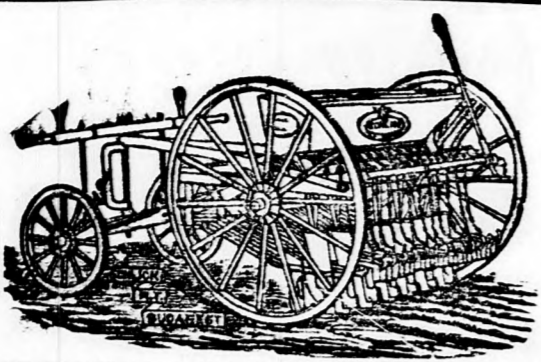
[Nagy-Beeskerek: Kollner J. és Mocskovcsák D. gyógyász.; Szécsány: Kleszky János gyógyász.; Zichyfalva: Mayering K. gyógyász.; Perlász: Lafleur Lajos gyógy.; Módos: Grób Ferencz gyógyász. (16-41.25)]

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Melléklet a „Torontál” 1893 augusztus 26. (195.) számához.

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT. (82-18.15)
Városi iroda és raktár: PODMANITCZKY-UTCZA 14. - Fiók-raktár: KEREPESEI-UT 77.

Gőz- és járgányoséplő-készületek,
számos első díjakkal kitüntetett szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,
mélyítő- és egyetemes acél-ekék,
eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,
valamint Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépek.
Takarmánykészítő gépek, daráló, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszázó gépek, szállító mezeli vasutak stb.
Mintaraktár: Mayer Henrik Nagybecskerek.
Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Arjegyzéket ingyen és bérmentve.

Dr. Lehmann
arczkenőcse
kitünő hatása szer szeplő,
májfoltok és bőrkiütés
ellen.
1 tégely 50 kr.
Dr. Lehmann mosdóvize
az arczbőrt üdévé és ruganyossá teszi, s az arcz-
kenőcs hatását elmozdítja. 1 üveg 50 kr.
Dr. Lehmann arczszappana
kellemes toalette-szappan, állandó használatra.
1 drb 50 kr. (152-13)
Dr. Lehmann rizspora
(Fettpuder.)
a legjobb arcpor, — kitünően tapad s teljesen ár-
talmatlan.
1 bádogdoboz 80 kr. 1 papirdoboz 50 kr.
Összes cikkek fenti törv. bejegyzett védjeggyel
vannak ellátva s kaphatók:
Kovács Sándor
gyógyszertárban Nagybecskereken.

Érczmű- és lámpaárak
elismert kitünő minőségű gyártmányok.

**Pompás
műszerek,
asztali- és
függő-lámpák
tartós
szelű kivitelben
nagy választék
jutányos árak**

BRONCZE-CZIKKEK (501b-2.1)
a legizlésteljesebb kivitelben és a legjutányosabb gyári árak mellett
Testory, Váci-utca 24.
BUDAPEST,

RAKTÁRA MINDENMŰ KÜLÖNLEGESSÉGNEK.

Biztos hatásu!!!

FEJFÁJÁS ELLENI POROK.
Adorján Márton gyógyszerész kizárólagos készítménye.
Ezen porok bármilyen fejfájást 5 perc
alatt biztosan megszüntetnek. Számptalan
orvos által kitüntetve s ajánlva, teljes
ártalmatlanságuknál fogva kitünőknek
elismerve. (457-6.5)
Ugyanitt kapható mindennemű rovar-
szúrás elleni gyógyszer, mely megaka-
dályozza a daganatot s viszketést.
Fenti gyógyszerek kizárólag csakis a
készítő és feltaláló
Adorján Márton
gyógyszertárban rendelhetők meg
Szerb Itteben.
Fejfájás elleni porok ára: fél adag 6
por 1 frt, 12 por egész adag 1 frt 80 kr.
Rovarszúrás elleni por adagja 50 kr.
Sürgőnyezim: „Ittebei gyógyszerár.”

Biztos hatásu!!!

RAKÁRTA MINDENMŰ KÜLÖNLEGESSÉGNEK.

KÖSZÉN.

Van szerencsém a közeledő évadra ajánlani:

elsőrendű aninai darabos szenet . . . 1 „ 70 „
„ Dombrau karvini darabos szenet . . . 1 „ 75 „
„ aninai bányá pirszenet (Coaks) . . . 1 frt 70 kr-ával
métermázsánként. Ezen árak a helybeli vasúti pályaudvarba szállítva kész-
pénzben értendőek.
Kivánatra elvállalom a házhoz való szállítást is, melyért
a köszén minden métermázsája után . 12 kr.
a pirszen „ „ „ 20 „
térítendő.
Megrendelések irodámban (Muncsics-féle ház) és Kék István állomás-
főnök urnál fogadhatnak és a beérkezés sorrendjében intézhetnek el.
Tisztelettel
(512-30.2) **STEINITZER GÉZA.**

Nyereménytulajdonosok
keresetnek!!
Gazdátlanul hever
20 millió forint.

Az 1887. óta megjelenő „Telegraph” sorsolási lapnak
az a programja, hogy a még most is gazdátlanul, paragon
heverő esedékes sorsjegy-nyereményeket, melyek a husz
millió forintot meghaladják, tulajdonosaik jogos birtokába
juttassa.
Ebbeli törekvésünket eddig is oly siker koronázta,
hogy a legnagyobb örömmel konstátálhatjuk, hogy a hoz-
zánk beküldött tömeges kéredezésködések folytán teljesített
kutatások meglepő eredményre vezettek, amennyiben igen
nagy összegeket juttatunk így módon a sorsjegy-tulajdono-
sok kezébe.
A sok millió azért hever paragon, mert a sorsjegy-
tulajdonosok nem törődnek sorsjegyeik számaival és nem
tartanak megbízható sorsolási közlönyt.
Mindamellét, hogy lapunk előfizetési ára
egész csak évre 1 forint,
előfizetőink között évenként még
20 drb
Jószív sorsjegyet
is sorsolunk ki, és pedig minden év január, Április, július
és október 1-én 5-5 darabot. E sorsjegyeknek okvetlenül
nyerniök kell és van a nyeremények között 40,000, 30,000
és 20,000 koronás főnyeremény is.
Oly sorsjegy-birtokosoktól, kik a lapra elő nem fizet-
tek, és sorsjegyeik számának kihuzása iránt kéredezéskö-
dnek, a válasza egy 10 kros bélyeget kérünk.
Előfizetést az év bármely napján postautalványok
utján elfogadunk. (393-10.6)

TELEGRAPH
sorsolási közlöny kiadóhivatala
Budapest, Váci-körut 43.

9402. kig. sz. 1893. (519-3.2)
Pályázati hirdetmény.
A Torontálvármegye nagyszentmiklósi
járásba tartozó Nyerő községében megüre-
sedett községi irnoki állásra pályázatot
hirdetek.
Az irnok javadalmazása évi 300 frt.
A pályázni óhajtókat felhivom, hogy
folyamodványait hozzáam folyó évi **szep-
tember hó 20 ig** nyujtsák be.
Kelt Nagyszentmiklóson, 1893. évi
augusztus hó 21-én.
Jankó, fősolgabíró.

2349. bftó. sz. 1892. (417-1.1)
Ő Felsége a király nevében!
A nagybecskereki e. f. kir. törvény-
szék mint büntető bíróság rágalmazás vét-
ségével vádolt Szubu Juon és Szekosan
Tódor elleni tünügyben 1892. évi augusz-
tus 13-ik napján megtartott végtárgyalás
alapján következőleg
í t é l t:
I. r. vádlott Szubu Juon 47 éves,
gk. v., 1 gyermek atyja, földmives, va-
gyonos, irni olvasni tud, és
II. r. vádlott Szekosan Tódor 45 éves,
gk. v., 3 gyermek atyja, földmives, va-
gyontalan, hatóság elleni erőszak miatt 2
havi fogházzal már büntetve volt, nagy-
toráki lakosok, a btk. 260. §-ába ütököz

2 arany-,
3 ezüst-érem

9 dísz- és
elismerő-okmány

Kwizda Restitutions-fluidja
mosóvíz lovak számára.
1 üveg ára osztr. ért. 1 frt 40 kr.

30 év óta az udvari istállóban, a nagyobb katonai
és magán-istállóban használatban van, erősítésül
nagy fáradoalmak előtt és után az erő vissza-
nyerése céljából, fiziamodások, megbicsaklások,
idegmervésegeknél stb. Kiváló tehetségre képesíti
a lovakat a training-ben.

Kapható gyógyszerárakban és droguistáknál.
Sziveskedjék a fenti védjegyre ügyelni és csak
Kwizda Restitutions-fluidját
kérni.

FŐ-RAKTÁR:
Kwizda Ferencz János
ca. és kir. osztr. és kir. román udv. szállító, körgyógyszerész
(I/c) Korneuburgban Bécs mellett. (106a-15.11)

rágalmazás vétségében bűnösöknek kimondatnak és e miatt az ítélet foganatba vételétől számítandó (6-6) hat-hat heti fogházra ítéltetnek, tartozván panaszos Dazsu Péter községi jegyzőnek 35 forint költségeket az ítélet jogerőre emelkedésétől számítva 15 nap és végrehajtás terhe alatt egyetemlegesen megfizetni, az államkincstárnak pedig a felmerülő bünyői költségeket külön-külön a fenálló szabályok értelmében megtéríteni.

Jelen ítélet annak jogerőre emelkedése után vádlottak költségén a „Torontál” című helybeli napilapban közzététetni rendeltetik.

Indokok:

Szabu Juon és Szekosán Tódor nagytöráki lakosok a végtárgyalás során beismerték, hogy 1891. évi június hó 12-én Torontálmegye alispáni hivatalához beadott panasz feljelentésükben Dazsu Péter községi jegyzőt azzal vádolták, hogy ő az 1891. évi június hó 5-én tartott községi képviselőtestületi ülésről felvett jegyzőkönyvbe azon hamis határozatot csempészte be, hogy a Nagytorák községében gyakorlandó vadászati jog Kecsi Tivadar és Musztec Todorának évi 40 frtért bérbe átadni határozatott.

A vizsgálat során azonban kiderült, hogy a vádlottak által Dazsu Péter községi jegyző ellen emelt fenti vád teljesen alaptalan és valótlan, mert a vizsgálati iratokhoz csatolt közigazgatási iratokba, nemkülönben Nagytörák községeljáróságának 456/kb./1892. sz. és a vizsgálati iratoknál 25. sz. alatt elfekvő jelentésével igazolva van, hogy 1891. évi július hó 5-én Nagytörák községeljárósága ülést nem is tartott s így az állítólagos hamis határozat be sem csempészthetett; ugyancsak okmányokkal igazolva az is, hogy a vadászati jog bérbeadására vonatkozólag az árverési hirdetmények Nagytörák, Magyar-Ittebe, Kistorák, Begaszentgyörgy és Katalinfalva községek előjárásainak megküldetek és így valótlanul bizonyult vádlottaknak azon panaszbeli állítása is, hogy a többször nevezett községi jegyző a vadászati jogot Kecsi Tivadar és Musztec Todorok bérbe adta, anélkül, hogy a szabályrendeletileg előírt nyilvános árverést közhírré tette volna.

Vádlottak fent körülírt cselekménye, figyelemmel arra, hogy panaszuk beadá-

sánál mások bementése után indultak anélkül, hogy panaszbeli állításuk valódiságáról maguknak meggyőződést szereztek volna, a btk. 260. §-ába ütköző rágalmazás vétségének tényálladékát állapítván meg, őket az idézett szakasz alapján bűnösöknek kimondani kellett.

A büntetés kimerésénél I. r. vádlott Szabu Juonnál súlyosítóul szolgált, hogy különösen az ő előadása nyomán szerkesztette dr. Hollaender Mór ügyvéd az alispáni hivatalhoz beadott panaszt, míg II. r. vádlott Szekosán Todoránál annak rovott előlétele súlyosítóul vétetett.

A pénzbeli marasztalások a bűnösségi ítélet folyamánya.

A jogerős ítéletnek hirlap utján leendő közzététele iránti intézkedés a btk. 277. §-án alapszik.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint büntető bíróságnak, 1892. évi augusztus hó 13-ik napján tartott üléséből. Dr. Duka László s. k. h. elnök. Dr. Noa József s. k. jegyző.

Hivatalos másolat hitelül:
Némethy Ferencz, kiadó.

3389. bftő. szám 1892.

Ő Felsége a király nevében a szegedi kir. ítélő-tábla.

4561. B. szám 1892. Hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt vádolt Szabu Juon és Szekosán Todor ellen folytatott büntető ügyet, melyben a nagybecskereki kir. törvényszék 1892. évi augusztus hó 13. napján 2349. szám alatt ítéletet hozott, vádlottak és ezek terhére a kir. ügyész fellebbezés folytán 1892. évi november hó 22-én tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén, következően

Ítélet:

Vádlottak büntetése fejként három (3) hétre lezállítatik, egyébként a kir. törvényszék ítélete helybenhagyatik.

Indokok:

Az első bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés a rendelkezés értelmében mérsékelte, mert vádlottak állításuk szerint magánvádlót csupán a vadászati jog szabálytalan bérbeadása miatt kívánták bepanaszolni s ez által a község érdekét vélték előmozdítani; az eljárás folyamán pedig nem merült fel bizonyíték arra nézve,

hogy vádlottak a magánvádló ellen előzetes gyűlölség vagy magánérv miatt panaszoltak volna. Egyébként a kir. törvényszék ítélete indokainál fogva hagyatott helyben.

Kelt Szegeden, 1892. évi november hó 22-én. (P. H.) Selley Sándor s. k., a kir. ítélőtábla elnöke. Szeles Elek s. k., kir. ítélőtáblai bíró.

Hivatalos másolat hitelül:

Némethy Ferencz, kiadó.

2533. bftő. szám 1893.

Ő Felsége a király nevében!

562. B. szám 1893. A m. kir. Kuria, hatóság előtti rágalmazás vétségével vádolt Szabu Juon és Szekosán Todor ellen a nagybecskereki kir. törvényszék előtt folytatott ügyet, melyben a nagybecskereki kir. törvényszék 1892. évi augusztus hó 13-án 2349. szám alatt a szegedi kir. ítélőtábla által pedig a vádlottaknak és terhökre a kir. ügyésznek fellebbezésére 1892. évi november hó 22-én 4561. szám alatt elintézett bünyői ügyet, ugyanazoknak további fellebbezése folytán 1893. évi június hó 27-én tartott nyilvános ülésben vizsgálat alá vevén, következő

Ítéletet hozott:

Tekintve, hogy a Szabu Juon és Szekosán Todor vádlottak által a torontálmegyei alispánhoz beadott panaszszövege is támogatja abbéli védekezéseket, hogy ők a községnek és a vadászati haszonbérbe venni kívánóknak érdeket akarták megóvni, ennél fogva a kir. ítélőtábla ítélete, vonatkozó és az első bíróság ítéletéből elfogadott indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt Budapesten, 1893. évi június hó 27-én. Szabó Miklós s. k.

2891. bftő. szám 1893.

Végzés.

Az 1893. évi augusztus hó 12. napján kihirdetett III. bir. ítélet az I. és II. bir. ítéletekkel együtt kiadatik azzal, hogy az jogerőre emelkedett.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint fő. bíróságnak 1893. évi augusztus hó 12-ik napján tartott üléséből.

Balán János,
jegyző.

Zsiros Lajos,
elnök.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1893. évi május hó 1-től.

Nagybecskerek—Nykikinda				Nagybecskerek—Versecz				Versecz—Nagybecskerek				Szécsány—Párdány			
Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	T. sz.	Sz. v.	V. v.	T. sz.	Sz. v.	V. v.
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Versecz ind.	—	—	220	Budapest ny. p. u. ind.	700	—	—	Báziás ind.	405	1145	—	—	—	—	—
Párdány	—	—	350	Temesvár	950	—	—	Temesvár	—	12—	—	—	—	—	—
Nagybecskerek	550	1225	740	Nagykikinda	320	—	—	Versecz	540	220	—	—	—	—	—
Ellemér	609	1244	803	Nagybecskerek	805	—	—	Verseczrét	547	225	—	—	—	—	—
Melencze	632	111	832	N.-Becskek-Bpart.	812	415	—	*Temespaulis	533	232	—	—	—	—	—
Kumán	649	129	854	*Sándor-udvar	827	435	—	Bethlentanya	601	242	—	—	—	—	—
Törökbecse-Aracs	715	204	932	Lázárföld.	841	452	—	*Szivattyutelep.	611	255	—	—	—	—	—
Beodra	749	23—	1009	*Pusztá Kenderes	845	451	—	*Laudontanya	618	305	—	—	—	—	—
Karlova	800	249	1024	*Lajosmajor	955	508	—	Nagymargita	627	316	—	—	—	—	—
Nagykikinda (v.) érk.	840	329	1104	Szárcsa	907	530	—	Zichyfalva	639	329	—	—	—	—	—
Temesvár	—	520	454	Szécsány (vend.) érk.	919	545	—	Györgyháza	661	345	—	—	—	—	—
Budapest	125	—	648	Szécsány ind.	934	600	—	Szécsénfalva Ráros-	—	—	—	—	—	—	—
				Bóka	947	616	—	Istvánvölgy	706	402	—	—	—	—	—
				Kanak	1004	636	—	*Ólész	714	412	—	—	—	—	—
				*Ólész	1013	646	—	Kanak	723	424	—	—	—	—	—
				Szécsénfalva-Ráros	—	—	—	Bóka	739	444	—	—	—	—	—
				Istvánvölgy	1022	703	—	Szécsány (vend.) érk.	751	459	—	—	—	—	—
				Györgyháza	1032	717	—	Szárca	814	531	—	—	—	—	—
				Zichyfalva	1044	741	—	*Lajosmajor	826	545	—	—	—	—	—
				Nagymargita	1059	802	—	*Pusztá Kenderes	833	546	—	—	—	—	—
				*Laudontanya	1108	812	—	Lázárföld	842	603	—	—	—	—	—
				*Szivattyutelep.	1116	822	—	*Sándor-udvar	853	617	—	—	—	—	—
				Bethlentanya	1129	835	—	N.-Becskek-Bpart	910	641	—	—	—	—	—
				*Temespaulis	1137	847	—	Nagybecskerek érk.	—	645	—	—	—	—	—
				Verseczrét	1145	858	—	Nagykikinda	—	1104	—	—	—	—	—
				Versecz érk.	1149	903	—	Temesvár	—	454	—	—	—	—	—
				Temesvár	—	317	—	Budapest	—	648	—	—	—	—	—
				Báziás	—	325	—								

Valkány—Varjas				Varjas—Valkány				Vojtek—Némethogsán				Némethogsán—Vojtek			
V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.		
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3		
Budapest ny. p. u. ind.	830	220	—	Varjas ind.	700	1020	—	Temesvár ind.	535	810	—	—	—		
Temesvár	1120	400	—	Perjámos érk.	717	1037	—	Báziás	405	450	—	—	—		
Valkány	320	635	—	Rác-Szt. Péter	731	1110	—	Vojtek	650	910	—	—	—		
Ó-Bessenyő	351	659	—	Sárafalva	746	1130	—	Birda 3. sz. őrház	716	935	—	—	—		
N.-Szt.-Miklós	436	734	—	N.-Szt.-Miklós	807	1205	—	Gattaja	746	957	—	—	—		
Sárafalva	457	752	—	Ó-Bessenyő	838	1245	—	Móriczföld-Sósdia	814	1019	—	—	—		
Rác-Szt.-Péter	514	808	—	Valkány	901	108	—	Gertenyés	833	1036	—	—	—		
Perjámos érk.	525	819	—	Temesvár érk.	—	520	—	Zsidovin	846	1047	—	—	—		
Varjas ind.	533	820	—	Budapest ny. p. u.	125	850	—	Románbogsán	908	1107	—	—	—		
Varjas érk.	550	837	—					Némethogsán érk.	932	1131	—	—	—		

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhúzása által (600—559) vannak megjelölve.

A *gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeesen fel- vagy leszállás végett áll meg.